

Craig S. Keener

For All Peoples: A Biblical Theology of Missions in the Gospels and Acts

Wipf & Stock, 2020

108 sider

Anmeldt av Sverre Bøe

Craig S. Keener er professor i Det nye testamentet ved Asbury Theological Seminary i Kentucky, USA. Han er en uvanlig produktiv evangelikal bibelforsker. Hans firebinds kommentar til Apostelgjerningene dekker hele 5213 sider.

Denne lille boken består av fem korte kapitler. De tre første er om misjonsbefalingene i Matteus, Johannes og Apostelgjerningene. Så drøfter han tekster om menigheten som ett nytt tempel for Herren, og her er tallordet «ett» viktig. Det siste kapittelet er om «mannen fra Makedonia» som førte misjonen over fra Asia til Europa (Apg 16,8-12).

Dette er spennende tekster og sentrale temaer. Boken begrenser seg altså stort sett til evangeliene og Apostelgjerningene. Dermed blir Paulus' omfattende misjonsteologi udekket. Utvalget av temaer gjør også at store spørsmål om misjon i evangeliene forblir ubesvart. Det gjelder blant annet forbudet mot å gå til samaritanerne og hedningene i Matt 10,5 og advarselen mot å ta brødet fra «barna» (Israel) og gi det til «hundene» (hedningene; Matt 15,21-28 og Mark 7,24-30). Hele Markus utelates, og enda hele kapittel 2 handler om misjonsbefalingen i Joh 20,21-22, utelates nærmest fullstendig selve oppdraget med å tilgi eller fastholde synder i vers 23. Dermed ligger fokuset på å være sendt, uten at sendelsens oppdrag forklares.

Keener skriver engasjert og med blick for detaljer. Mange av detaljene er glimrende, som geografien knyttet til Apg 1,8 og 2,9-11. Men fremstillingen blir noe fragmentert, og det virker litt tilfeldig hva som drøftes. Ca 35% av boken består av fotnoter med litteraturhenvisninger. Det er nyttig for spesialistene, men boken er ellers ment for et bredt publikum.

Keener gjør en viktig grenseoppgang mellom Jesus som enestående (den inkarnerte Guds Sønn, forsoneren, frelseren) og hans rolle som forbilde for misjon (s. 26-27). Det er et nyttig memento til dem som litt ubeskyttet taler om «inkarnatorisk» misjon eller kirkens del av *Missio Dei*. Kirken erstatter ikke Israel («erstatningsteologi»), men Guds folk/Israel utvides i den nye pakt til også å omfatte ikke-jøder.

Keener skriver mye til og om pinsebevegelsen, med et sterkt fokus på Den hellige ånd og på tungetale. Et baptistisk dåpssyn skinner gjennom på s. 10. Keener er sterkt engasjert for en verdensvid kristenhet, og med uvanlig mange referanser til Asia.

Kirken utvider, ikke erstatter Israel, s. 93.

I forordet hevder Keener at kristen misjon befinner seg i «total forvirring», «the blessed state of utter confusion». Det er en sterk påstand, men slik ser misjonsvitenskap ut for den lærde ekseget. Han ser Bibelen som basis og kilde for all teologi, og derfor bør alle studere Skriften på nytt, samtidig som en aktivt lytter til Den hellige ånds veiledning. Keener mener dermed at forvirringen kan føre til noe godt («the *blessed state*»), hvis altså kirken på nytt fordyper seg i Bibelen.

Jeg deler Keeners nød og siktemål. Mye av moderne misjonsvitenskap har etter min mening for lite kontakt med bibeltekstene. Denne boken avhjelper i noen grad dette. Men jeg mener at det trengs mer, for Bibelen er større enn de tekstene fra evangeliene og Apostelgjerningene som Keener drøfter. Det er nettopp helheten og balansen i Bibelen vi trenger. Ellers kan Bibelen bli som et koldtbord, der man forsyner seg selektivt med enkeltmomenter.